

I. EDITORIAL

ÎNTRE „IMPREVIZIBILITATEA” APLICĂRII NORMEI JURIDICE ȘI CERTITUDINEA APĂRĂRII. REVISTELE DE SPECIALITATE JURIDICĂ ALE BAROURILOR ȘI NEVOIA DE INFORMARE CONTINUĂ A AVOCATULUI

De Gheorghe Florea

Apărarea caută, de regulă, certitudini și răspunsuri.

Adesea, certitudinea apărării este o iluzie, iar găsirea unui răspuns unic la o problemă de drept nu este hărăzită, prin destin, judecății.

Judecata, ca operă de interpretare și aplicare a dreptului, se face tot mai des *aici* și *acum* și, inexorabil, încorporează atitudini, preconcepții, experiențe personale sau precedente – subiectiv cunoscut și selectate – pe care, în ansamblu, ne-am obișnuit să le numim „convingeri”.

Jurisprudența nu este suficientă pentru dezvoltarea completă a unui mediu juridic coerent.

Viața intensă și accelerată din incinta instanțelor, mișcarea continuă sub presiunea timpului, ziua profesională împărțită între obligații și clienți, impun profesiei de avocat un ritm comun, caracterizat printr-o atmosferă de grabă, de preocupare, în continuă căutare de soluții rapide, bazate în special pe practică judiciară și doctrină de specialitate.

Selecția organizată de o revistă de specialitate pentru o astfel de nevoie este bine-venită.

Din cauze variate, mai ales datorită greutăților vieții, foarte mulți avocați nu au nici posibilitatea și nici timpul material necesar să culegă cunoștințe teoretice la zi, din domeniul de specialitate juridică în care practică, decât dacă, peste cunoștințele teoretice dobândite în anii de studiu, se adaugă obișnuința de a fi „la zi” prin studiu continuu.

Adesea ne mulțumim să adoptăm soluții, opinii, modalități de abordare a unei chestiuni asemănătoare, cu ceea ce auzim sau le dobândim zilnic, înaintea

instanțelor sau într-o practică profesională bazată pe modele, unele „importate” din medii profesionale adesea incompatibile cu tradiția românească.

Deși este dificilă, în principiu, elaborarea intelectuală a materialelor scrise de avocat, cuprinzând reflecții și dezbateri cu caracter de actualitate juridică, este și devine, cu certitudine, un instrument de lucru pentru practicieni.

Utilitatea lucrărilor publicate în reviste de specialitate juridică, ancorate în practică și inspirate din cazuistica jurisprudențială, este incontestabilă.

Avocații sunt confrunțați încă cu o practică judiciară incoerentă, astfel încât, deși sunt condamnați să nu rămână niciodată muți la problemele cărora trebuie să le găsească un răspuns, simt nevoia de a se adapta, din mers, la un mediu juridic în permanentă expansiune în spațiu și timp, în care faptele sunt tot mai mult predispuse la revoltă împotriva regulilor depășite sau inadaptate.

Mania legiferării, agravată de fluctuații normative sau inconsecvențe determinate de ignorarea ierarhiei actelor normative, graba cu care sunt întocmite reglementări impuse de nevoi sociale generale sau interese de grup, au făcut ca dreptul să parcurgă schimbări radicale, adesea prin legi speciale, care fac din ce în ce mai greu de identificat baza legală cea mai potrivită situațiilor de fapt, din ce în ce mai complexe.

Cumulul de baze legale a devenit „moda” prin care se deturneză prin subtilități tehnice rațiunea legii spre profitul injust, de moment, dar facil, într-un labirint juridic în care eterna „rătăcire” elimină previzibilitatea, iar discreționarul obține certitudinea.

Nevoia de o analiză metodică a legislației, menită să ierarhizeze, să ordoneze, să interzică, dar să și permită coerent și logic o conduită clară, nedependentă de interpretarea convenabilă și contradictorie a aceleiași legi, nevoia de un instrument de lucru credibil, care să reflecte evoluția legislației și a jurisprudenței, sunt tot mai actuale.

Reforma tehnică realizată prin codificare a fost și este un prilej benefic pentru ca avocații să se implice în dezbaterile ocazionate de paginile revistelor de specialitate.

Sunt decisive pentru toți practicienii identificarea și prefigurarea de soluții tradiționale, îmbinate cu schimbări inovatoare, bazate pe precedente judiciare consacrate, pe soluții doctrinare, pentru înțelegerea sistemică a cadrului normativ, nuanțarea soluțiilor, adaptarea terminologiei și integrarea dreptului european în tiparele legislației naționale.

Indiferent de abordarea tehnocratică a procesului de codificare, modificările legislative nu trebuie să surprindă sau să genereze confuzii, în special, în rândul practicienilor.

Aceștia sunt îndreptățiți să exprime un punct de vedere în etapa găsirii formulei celei mai potrivite în aplicarea corectă a Noilor coduri, inclusiv prin paginile revistelor de specialitate juridică.

Avocații sunt convingși că din rațiuni pragmatice și din considerații de prestigiu și respect, practica dreptului va orienta invariabil doctrina și, invers, la izvoarele ideilor juridice fundamentale se vor afla creațiile jurisprudențiale, parte din ele sugerate de „apărare”.

Este încă nevoie ca dialogul de idei și comunicarea dintre teoreticieni și practicieni să fie facilitate de reviste cu conținut orientat spre nevoi imediate, dar și spre perspective ce convin viitorului național.

De aceea, istoria, dar și realitatea prezentă, au demonstrat că inițiativa editării unor reviste de specialitate juridică, sub egida unui barou, este un semn al asumării conștiente a unei responsabilități împovăraătoare față de generațiile actuale și generațiile viitoare de profesioniști ai barei.

S-a dovedit benefică, în timp, strădania de a reflecta, în paginile revistelor Barourilor, viața profesională reală, concretizată în opinii doctrinare, aflată în permanent dialog și căutare de idei și soluții, zburciunată de patimi și pasiuni pentru tot ce este nou, dar și actual, veșnic în căutare de „precedent”, pentru ilustrarea unui trecut meritoriu.

În condițiile în care toți avocații sunt îndemnați să se regăsească în paginile revistei unui barou, este necesar să se reamintească faptul că dezideratul pronunțării unei soluții corecte, în justiție, este adesea precedat de concretizarea în scris a unei apărări.

Dorința de precizie și siguranță, nevoia de nuanțe, adesea, doar mințile și imaginația avocaților le pot revărsa în viața de zi cu zi, în care, printr-un stil concis și complet, se detașează și avocatul care are experiența redactorului de revistă.

Avocatul care a subordonat totdeauna expunerea verbală a pledoariei formei scrise, singura care ajută cert scopului final și care este „mărturia” apărării, devine un bun mânuitor al condeiului, ca și al cuvântului!

O revistă a avocaților este modelul necesar pentru ca stilul exprimării în scris să devină pentru avocat o preocupare aptă să salveze aparențele pledoariei, care, adesea suferă prin folosirea unor cuvinte sau expresii care nu au accepțiunea juridică cea mai potrivită, ori care abundă în cuvinte sau expresii comune, care nu-l diferențiază suficient pe avocat.

Efortul pe care orice avocat îl face pentru a se regăsi în paginile unei reviste profesionale va elimina, sigur, treptat, în exprimarea specifică profesiei, cuvintele de uz comun, redactarea vulgară, redactarea amplificată inutil, repetarea de cuvinte, în favoarea redactării succinte, care să cuprindă elementele esențiale, argumente, idei, care să facă din avocat un comunicator eficient! Va fi preferată cert lectura unei reviste editate de baroul din care avocatul face parte, dacă lucrul bine făcut, recunoștința adusă muncii responsabile și dedicația față de profesie sunt reflectate de reviste ale barourilor pentru a dăinui peste ani!

Existența unor reviste de profil, care propun un model al dialogului, dar și al exprimării juridice a contribuit și va contribui la îmbunătățirea mediului profesional juridic, în prezent în „criză” vizibilă mai ales în ceea ce privește cultura juridică fundamentală și instrumentarul investigației juridice proprii, tributară facilităților modelelor care sunt imitate, adesea, fără filtru.